Присвячувалися 90-річчю визначного краєзнавця

Учетвер, 5 червня, у приміщенні зали засідань міської ради відбулися XXII Острозькі краєзнавчі читання. Вони були присвячені 90-річчю з дня народження визначного українського освітянина, педагога, директора Острозького краєзнавчого музею в 1960-х роках, засновника товариства «Спадщина» і одного з ініціаторів відродження в нашому місті Острозької академії Петра Андрухова.

Детальніше про їх перебіг читайте на 7 стор.

<<< *Закінчення. Початок на 1 стор.*

Присвячувалися 90-річчю визначного краєзнавця

Іван ГЛУШМАН

На початку роботи конференції ведучий, заступник директора Державного історико-культурного заповідника м. Острога Микола Манько запропонував вшанувати пам'ять хвилиною мовчання тих науковців, краєзнавців, учасників конференцій у нашому місті, хто відійшов у вічність в період після минулорічних читань (Іван Пащук, Микола Костриця, Лариса Квасюк). Потім було повідомлено про видання «Острозького краєзнавчого збірника», його 7 випуску (а загалом це вже 12 науковий збірник, виданий заповідником) та про те, що відділ історії Державного історико-культурного заповідника м. Острога працює над підготовкою вечора пам'яті та виставки, присвячених 90-річчю Петра Андрухова.

З вітальним словом від влади міста до учасників краєзнавчих читань звернувся перший заступник міського голови Віталій Ундір. Він говорив, що особисто знав Петра Андрухова з часів навчання у школі. Це була непересічна особистість, яка надзвичайно багато зробила для відродження духовності у місті, популяризації Острога і всього нашого краю. На завершення свого виступу Віталій Олександрович побажав успіхів, наснаги і творчих звершень дослідникам рідного краю.

Директор Державного історико-культурного заповідника м. Острога Сергій Кибкало у своєму виступі говорив про втрати серед краєзнавців, трагічні події на Сході, пам'ять про Петра Андрухова. В кінці свого виступу він побажав плідної роботи учасникам конференції, наснаги та цікавих тем.

Із словом про вчителя виступив колишній міський голова Острога, один із тих, хто працював для відродження Острозької академії, а нині професор НаУОА Микола Грищук. На початку свого виступу він подякував організаторам читань за пам'ять про Петра Йотовича, організацію конференції. За його словами, Петро Андрухов був Людиною і Вчителем з великої літери. Микола Володимирович згадував плідну співпрацю із ювіляром, починаючи з 1988 року, коли він був обраний на посаду міського голови Острога; роботу на відродження міста і Острозької академії; перше відзначення Дня міста у 1989 році; про Миколу Ковальського і заснування товариства «Спадщина»; підготовку і видання Петром Андруховим наукових праць з історії міста, які стали основою для роботи по відновленню Острозької академії; шалений опір чиновників в міністерстві освіти відновленню навчального закладу у нашому місті, мовляв «не дамо робити профанацію вищої освіти»; про започаткування наукових конференції «Острог на порозі 900-річчя» та роль в їх організації П. З. Андрухова.

Вірш, присвячений визначному острозькому краєзнавцеві, «батькові» відродженої Острозької академії, натхненно прочитав поет і журналіст Олесь Ундір. Доповідь про життєвий і науковий шлях Петра Андрухова, представила присутнім кандидат мистецтвознавства Ярослава Бондарчук. Голова Братства імені князів Острозьких Микола Бендюк та художник Юрій Нікітін презентували унікальну, щойно видану книгу «Острозький Кобзар». Гостя із далекого Харкова Ірина Кононенко, яка, до речі, підтвердила своєю участю у конференції, єдність України, представила доповідь «Дослідник Волинського краю М. І. Теодорович і його видання по історії Волині в фондах Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. М. Каразіна». Кандидат історичних наук із Луцька Григорій Охріменко представив колективне дослідження «Пам'ятки стжижовської культури в межиріччі Горині та Стиру». Представляючи дослідження, науковець повідав присутнім про своє спілкування і роботу в юності на розкопках під керівництвом близької людини з оточення Степана Бандери Мирона Матвієйка. Заступник директора Нетішинського міського краєзнавчого музею з наукової роботи, випускник НаУОА Тарас Вихованець розповідав присутнім про своє дослідження «Податок «воловщина» в маєтках князів Острозьких у першій половині XVII ст.». Аспірант кафедри релігієзнавства НаУОА Віталій Бондарчук у своєму виступі вів мову про характеристику оцінки проантиунійної діяльності В.-К. Острозького у «Антиризисі» Іпатія Потія.

Після короткої перерви, під час якої господарі частували гостей кавою, чаєм, відбувалося неформальне спілкування учасників конференції, виступали, представляючи такі свої дослідження: науковий співробітник КЗ «Культурно-археологічний центр «Пересопниця» Лариса Парфенюк – «Ініціали Пересопницького Євангелія в контексті доби Відродження»; журналіст творчого об'єднання «Мистецькі грані» (Рівне) Андрій Климчук – «Єзуїтські бібліотеки на українських етнічних землях в XVI – XVIII ст.»; здобувач кафедри історії України Рівненського державного гуманітарного університету Сергій Федорчук – «Діяльність «Волинського хмелярського товариства» у Західній Волині в міжвоєнний період»; старший викладач кафедри історії ім. М. П. Ковальського НаУОА, кандидат історичних наук Володимир Марчук – «Етнічний склад населення Острозького повіту згідно перепису 1921 року» (він також говорив про знайдені документи щодо спроби створити радянською владою в 1946 році Сіянцівський район); науковий співробітник відділу історії Нетішинського міського краєзнавчого музею Василь Вихованець – «Кожному – своє» – близнюче гасло німецького нацизму». Завершальною виступала на конференції згадана вище учасник, що починала роботу краєзнавчих читань – Ярослава Бондарчук. Вона розповідала про острозького художника Василя Авер'янова. Підбив підсумки роботи конференції керівник заповідника Сергій Кибкало.

Після виступів учасники конференції задавали один одному запитання, уточнювали, доповнювали тему. Деякі повідомлення супроводжувалися показом світлин та презентацій на великому екрані. Треба зауважити, що не всі присутні мали можливість виступити – в першу чергу надавали слово гостям. Всі повідомлення повною мірою опубліковані у краєзнавчому збірнику. Завершилась робота краєзнавчих читань обговоренням краєзнавчих та інших питань життя України і світу під час роботи круглого столу дослідників Острогіани та Волиніани.